

ISSN 2738-0343

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ
И БИБЛИОТЕЧКЕ ПОСЛОВЕ**

ИНФОРМАТИВНИ БИЛТЕН

**БРОЈ 1
2024**

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове Управе за заједничке послове републичких органа већ више од тридесет година једном месечно објављује Информативни билтен, којим обавештава кориснике о обновљеном информационо-документационом и библиотечком фонду.

Обавештавамо кориснике да БАЗИ ПРАВНИХ ПРОПИСА Одељења за информационо-документационе и библиотечке послове Управе, која је дневно ажурна и притом бесплатна, могу приступити путем следеће интернет адресе:

<http://bpp.uzzpro.gov.rs>

Из наше базе која садржи преко 149.000 прописа и преко пола милиона скенираних страна службених гласила, за свега неколико минута може се добити како важећи тако и неважећи пропис, у штампаној верзији или електронском поштом, као што се може добити и телефонским путем свака информација о статусу траженог прописа.

БИЛТЕНИ у електронском облику могу се преузети на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-bilteni.html>

Целокупан библиотечки фонд може се погледати на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-knjige.html>

Дигитална библиотека налази се на адреси:

<http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За коришћење целокупног фонда, као и за информације о правним прописима објављеним у службеним гласилима, корисници се могу обратити Одељењу:

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове

Управа за заједничке послове републичких органа

Немањина бр. 22–26

Београд

Телефон: 3616-296; 363-1620; 363-1104; 3613-734/лок. 1620 и 1104

biblioteka@uzzpro.gov.rs

САДРЖАЈ

- 1. Преглед одабраних правних прописа објављених у службеним гласилима Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и Града Београда**
- 2. Списак претплата на службена гласила и часописе за потребе библиотеке Управе у 2023. години**
- 3. Преглед садржаја нових бројева часописа**
- 4. Преглед старих публикација**
- 5. Преглед нових књига**
- 6. Листа најчитанијих књига**

1

**ПРЕГЛЕД ОДАБРАНИХ ПРАВНИХ ПРОПИСА
ОБЈАВЉЕНИХ У СЛУЖБЕНИМ ГЛАСИЛИМА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ
ВОЈВОДИНЕ И ГРАДА БЕОГРАДА**

УСТАВНОПРАВНИ И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Службени гласник Републике Србије

Пословник о раду Комисије за одлучивање о приговору против обавезног упутства за рад и поступање у поједином предмету, приговору против решења о супституцији и приговору против решења о деволуцији, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2024

Одлука о измени и допуни Одлуке о образовању Комисије за прикупљање чињеница о статусу новорођене деце за коју се сумња да су нестала из породилишта у Републици Србији, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2024

Одлуке о избору судија, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2024

Правилник о поступању Високог савета тужилаштва у вези са непримерним утицајем на рад носиоца јавнотужилачке функције и јавно тужилаштво, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2024

Правилник о раду Буџетске комисије Високог савета тужилаштва, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2024

Правилник о раду Етичког одбора Високог савета тужилаштва, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2024

Правилник о одобравању привременог боравка, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Правилник о издавању јединствене дозволе за привремени боравак и рад странаца, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Правилник о подношењу захтева за стално настањење електронским путем, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Решење о додели мандата народних посланика Народне скупштине, Службени гласник Републике Србије бр. 5/2024

Укупан извештај о резултатима избора за народне посланике Народне скупштине, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2024

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Укупни извештај о резултатима избора за посланике у Скупштину Аутономне Покрајине Војводине, одржаних 17. и 30. децембра 2023. године, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 3/2024

ФИНАНСИЈЕ И ПРИВРЕДА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2024. години, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2024

Уредба о утврђивању Програма доделе бесповратних средстава за куповину сеоске куће са окућницом на територији Републике Србије за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2024

Уредба о условима и начину спровођења субвенционисане доделе заштитних рамова за употребљавани трактор, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2024

Уредба о утврђивању Програма доделе бесповратних средстава за куповину минибусева за потребе превоза сеоског становништва на територији Републике Србије за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2024

Уредба о утврђивању доделе бесповратних средстава за организовање манифестације под називом „Михољски сусрети села” за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2024

Уредба о висини посебне накнаде за подстицај повлашћених произвођача електричне енергије у 2024. години, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2024

Уредба о проглашењу Парка природе „Радан”, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2024

Уредба о изменама Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2024. години, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Уредба о допуни Уредбе о утврђивању Програма финансијске подршке пољопривредним произвођачима сунцокрета рода 2022. године, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Уредба о допуни Уредбе о ванредној интервентној мери подршке правним лицима и предузетницима који складиште малину и вишњу рода 2022. године ради измирења обавеза према произвођачима, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Уредба о ограничењу висине цена деривата нафте, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Уредба о условима издавања извода из базе података катастра непокретности и катастра инфраструктуре из Геодетског катастарског информационог система, од стране јавних бележника, геодетских организација и посредника у промету и закупу непокретности, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Уредба о изменама и допуни Уредбе о платама полицијских службеника, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Одлука о образовању Одбора за организацију наступа Републике Србије на 66. Међународном сајму технике и техничких достигнућа у Београду, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2024

Одлука о измени Одлуке о емисији дугорочних државних хартија од вредности, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Исправка Одлуке о распореду и коришћењу средстава за финансирање унапређења безбедности саобраћаја на путевима у 2024. години, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2024

Правилник о изменама и допунама Правилника о упису у Регистар пољопривредних газдинстава, промени података и обнови регистрације, електронском поступању, као и о условима за пасиван статус пољопривредног газдинства, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2024

Правилник о начину одржавања склоништа и прилагођавања комуналних, саобраћајних и других подземних објеката за склањање становништва, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2024

Правилник о изменама и допунама Правилника о облику, садржини, начину подношења и попуњавања декларација и других образаца у царинском поступку, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Правилник о начину остваривања права на основне подстицаје у биљној производњи и обрасцу захтева за остваривање тих подстицаја, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Правилник о садржини годишњег извештаја о непосредном загађивању вода, изгледу обрасца и начину његовог достављања, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Правилник о изменама Правилника о садржини и начину вршења техничког прегледа објекта, саставу комисије, садржини предлога комисије о утврђивању подобности објекта за употребу, осматрању тла и објекта у току грађења и употребе и минималним гарантним роковима за поједине врсте објеката, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Правилник о измени и допунама Правилника о утврђивању Плана издавања пригодних поштанских марака и мотива редовних издања поштанских марака, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Наредба о измени Наредбе о времену отворености аеродрома за одвијање ваздушног саобраћаја, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2024

Списак овлашћених контролних организација за обављање послова контроле и сертификације у органској производњи за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2024

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Правилник о додели бесповратних средстава привредним субјектима за суфинансирање пројеката од значаја за развој туристичког потенцијала АП Војводине у 2024. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 1/2024

Правилник о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање трошкова за набавку машина/опreme у 2024. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 1/2024

Исправка Правилника о додели бесповратних средстава микро и малим привредним друштвима и предузетницима за субвенционисање трошкова за набавку машина/опreme у 2024. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 2/2024

РАДНИ ОДНОСИ, ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Службени гласник Републике Србије

Уредба о утврђивању Програма подршке спровођењу мера популационе политике и подршке у области породице и деце у Републици Србији за 2024. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2024

Одлука о трошковима рехабилитације корисника пензија и цени смештаја пратиоца, по установама, по дану боравка, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2024

Правилник о ближим условима и начину остваривања права на дијализе које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2024

Правилник о утврђивању цена материјала и других трошкова за дијализе које се обезбеђују из средстава обавезног здравственог осигурања, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Правилник о измени Правилника о условима за стицање сертификата за службеника за јавне набавке и вођењу Регистра службеника за јавне набавке, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Закључак Владе о препоруци послодавцима у Републици Србији да запосленима омогуће да не раде на други дан Божића – 8. јануара 2024. године, Службени гласник Републике Србије бр. 1/2024

Споразум о продужењу рока важења Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, Службени гласник Републике Србије бр. 2/2024

Листа лекова који се издају без лекарског рецепта и који се могу рекламирати у средствима јавног информисања, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Покрајинска уредба о ближем уређењу одређених питања за спровођење интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у Аутономној Покрајини Војводини, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 2/2024

Одлука о поступку и критеријумима за доделу буџетских средстава Покрајинског секретаријата за здравство за хитне капиталне поправке у здравственим установама чији је оснивач Аутономна Покрајина Војводина, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 2/2024

ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКА, КУЛТУРА И ФИЗИЧКА КУЛТУРА

Службени гласник Републике Србије

Одлука о утврђивању надгробног споменика Јожефа Киша у Врбасу за споменик културе, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2024

Одлука о утврђивању Комплекса синагоге у Апатину за споменик културе, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2024

Правилници о допунама Правилника о Листи стручних, академских и научних назива, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2024

Правилник о ближим мерилима и допунским критеријумима за избор програма студентских удружења и удружења за студенте за доделу дотација из буџета Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 4/2024

Правилник о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Решења о додели новчане награде за спортске резултате, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Правилник о условима за суфинансирање учешћа на научним скуповима у иностранству, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 1/2024

Правилник о условима за суфинансирање организовања научних и стручних скупова, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 1/2024

Правилник о критеријумима за финансирање развојноистраживачких пројеката високих школа струковних студија с територије АП Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 1/2024

РАЗНО

Службени гласник Републике Србије

Индекси потрошачких цена за децембар 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 3/2024

Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и доприноса по запосленом, за новембар 2023. године, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Усклађени динарски неопорезиви износи пореза на доходак грађана из члана 9. став 1. тач. 9), 12), 13), 29), 30) и 31), члана 12б ст. 1. и 2, члана 18. став 1. тач. 1), 2), 5), 7), 8), 9) и 9а), члана 21а став 2, члана 83. став 4. тачка 1) и члана 85. став 1. тачка 11) Закона о порезу на доходак грађана годишњим индексом потрошачких цена у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

Усклађени динарски износ из члана 13. став 3. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање годишњим индексом потрошачких цена у 2023. години, Службени гласник Републике Србије бр. 6/2024

2

СПИСАК ПРЕПЛАТА НА СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА И ЧАСОПИСЕ ЗА ПОТРЕБЕ БИБЛИОТЕКЕ УПРАВЕ У 2024. ГОДИНИ

СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА

1.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
2.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ
3.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АП ВОЈВОДИНЕ
4.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА

СТРУЧНИ ЧАСОПИСИ

1.	ЛЕГЕ АРТИС: прописи у пракси
----	------------------------------

ОСТАЛЕ СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

1.	БИЛТЕН СУДСКЕ ПРАКСЕ ПРИВРЕДНИХ СУДОВА
2.	БИЛТЕН УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

3

ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА НОВИХ БРОЈЕВА ЧАСОПИСА

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

propisi.net

јануар 2024 / број 136

1/2024

Понос због досадашњих резултата и спремност на будуће изазове нека вас воде увек корак преко оквира и на врх виши него што и сами очекујете.

Срећне божићне и новогодишње празнике жели вам ИНГ-ПРО

- ▶ Лекарски прегледи запослених ради утврђивања способности за рад
- ▶ Преглед најважнијих измена које доноси Закон о изменама и допунама Закона о накнадама за коришћење јавних добара
- ▶ Управљање правним лицем од стране другог правног лица, са освртом на институт професионалног управљања из Закона о становању и одржавању зграда
- ▶ Има ли медијације у прекршајном поступку?
- ▶ Основне карактеристике примене Националног оквира квалификација у Србији
- ▶ Нови поступак интерног конкурса за попуњавање радних места службеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе
- ▶ Право прече куповине у судској пракси (други део)
- ▶ Коментар Закона о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства

У овом броју...

РАДНО ПРАВО

- 4 Лекарски прегледи запослених ради утврђивања способности за рад
- 11 Основне карактеристике примене Националног оквира квалификација у Србији
- 22 Нови поступак интерног конкурса за попуњавање радних места службеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

- 29 Преглед најважнијих измена које доноси Закон о изменама и допунама Закона о накнадама за коришћење јавних добара
- 38 Коментар Закона о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства

ГРАЂАНСКО ПРАВО

- 44 Право прече куповине у судској пракси (други део)

ПРИВРЕДНО ПРАВО

- 54 Управљање правним лицем од стране другог правног лица, са освртом на институт професионалног управљања из Закона о становању и одржавању зграда

КРИВИЧНО ПРАВО

- 58 Има ли медијације у прекршајном поступку?

РУБРИКЕ

- 75 Портал читалаца
- 78 Кад језик пресуди: Стручни правни језик у форензичкој лингвистици
- 85 Календар важења правних аката
- 86 Поводом Дана Светог Саве и сезоне слава
- 98 Преглед прописа донетих између два броја

4

ПРЕГЛЕД СТАРИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Излазећи у сусрет све израженијим захтевима корисника да пронађу одговор на специфична питања из професионалне праксе, кроз Информативни билтен континуирано ћемо упознавати своје читаоце са садржајима старих књига из богате ризнице библиотеке Управе. Наш фонд обухвата, између осталог, и вредне писане документе који, осим документационе, имају и научну и стручну вредност. Будући да су посредни књиге од историјског значаја, као и периодична издања и друге драгоцене библиотечке целине којима располажу постојећи фондови, овим путем настојали смо да проширимо лектиру свима онима који желе да се стручно усавршавају. Напомињемо да ове књиге (из којих дајемо само изводе) могу да се користе само у читаоници библиотеке Управе за заједничке послове републичких органа, а део фонда дигитализован је и доступан на адреси: <http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html>

За овај број издвајамо:

- 1. Закон о министарској одговорности: Београд, 1922.**
- 2. Уредба о калдрмини: Београд, 1928.**

У наредним бројевима Информативног билтена наставићемо са приказима тематски и жанровски разноврсних публикација нашег богатог фонда.

ЗБИРКА ЗАКОНА
тумачених судском и адми-
нистративном праксом
издаје ГОЈКО НИКЕТИЋ

СВ. 28.

ЗАКОН

О министарској одговорности

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЛЕРОВА
1, Кнез Михајлова 1.
1922.

ЗАКОН

о министарској одговорности

од 20. јуна, 1922. год.

ДЕО ПРВИ

Дела за која Министри одговарају

Чл. 1. — Министри су одговорни Краљу и Народној Скупштини.

Краљ и Народна Скупштина могу оптужити Министре за повреду Устава и земаљских закона учињену у службеној дужности. За штете, које Министри учине појединцима незаконитим вршењем службе, одговара држава.

Чл. 2. — Министар може бити оптужен како за време трајања своје службе, тако и за пет година после одступања.

ДЕО ДРУГИ

Казне

Чл. 3. — У свима случајевима, у којима је дело за које министар одговара, кажњиво према одредбама појединих закона, министар ће се казнити казном, коју поједини закони одређују.

А за она дела која нису предвиђена појединим законима, министар ће се казнити затвором од 2 до 5 година. Сваки министар који буде осуђен на казну затвора, губи способност за јавна звања за пет година рачунајући од тренутка издржане или опроштене казне.

Чл. 4. — Поред кривичне одговорности, за дела која овај Закон предвиђа, министар је и грађански одговоран за штету нанету држави.

Чл. 5. — Одговорност министрова у случајевима, који се казне по Казненом Законнику, не заклања од одговорности и казне подручне органе, који су наредбу министрову извршили, или који су као референти поднели министру неистинити извештај и тиме га навели на кривицу.

ДЕО ТРЕЋИ

Поступак при оптужби

Чл. 6. — Предлог, да се министар оптужи, мора се учинити написмено и мора изложити сва дела, за која се министар оптужује.

Чл. 7. — Кад оптужбу чини Краљ, ту ће оптужбу премапотписати Председник Министарског Савета, који ће је за тим непосредно предати Председнику Народне Скупштине.

Чл. 8. — Предлог оптужбе из средине Народне Скупштине морају потписати најмање педесет посланика.

Чл. 9. — Председник ће овакав предлог оптужбе из средине Народне Скупштине одмах, на првој седници по пријему, пре него што се пређе на утврђени дневни ред, прочитати Народној Скупштини и наредити за тим, да се он штампа и разда посланицима и туженом министру најдаље у року од пет дана.

Предлог оптужбе ставиће се на дневни ред најдаље за петнаест дана, од дана предаје предлога оптужбе народним посланицима. Скуп-

штина може на захтев оптуженог министра продужити рок стављања оптужбе на дневни ред још за десет дана.

Чл. 10. — Оптужени министар биће позван да на дан, у који је претрес предлога оптужбе одређен, поднесе Народној Скупштини своју писмену или усмену одбрану. Скупштина не може решавати пре него што саслуша ову одбрану, или утврди, да је оптужени министар позван да се брани, али се није хтео бранити.

Оптужени министар или његов бранилац, имају права прегледати и копирати службена акта која се односе на дело, за које се оптужује.

Чл. 11. — По свршеном претресу, Скупштина ће најпре решавати о простом прелазу на дневни ред.

Оптужени министар, ако је посланик, не може узети удела у решавању.

Чл. 12. — Ако Скупштина већином гласова присутних посланика реши прелаз на дневни ред, предлог оптужбе је одбачен и тај се предлог више не може поновити у истом сазиву.

Ако пак Скупштина не прими прелаз на дневни ред, приступиће се претходно ислеђењу над оптуженим министром, и у том циљу изабраће се сутра дан тајним гласањем по начелима сразмерног представништва, истражни одбор од 12 чланова, који ће извршити извиђај и поднети о њему извештај Скупштини у року, који му је она одредила.

У овај одбор не може ући ни један од посланика потписаних на оптужби.

Истог дана, када је изабран истражни одбор, Председник Скупштине извештава надлежним путем о томе Владаоца, који дотичног министра, ако је активни министар, разрешава од дужности до одлуке Државног Суда.

Чл. 13. — Истражни одбор бира из своје средине председника и известиоца; у исто време он бира и једног заменика известиоцу.

Одбор може решавати кад је присутно најмање седам чланова.

Он саслушава оптуженог министра, прибавља сва потребна обавештења о делу и врши у опште сва права и све дужности истражног судије.

Одбор може преносити своје иследничке послове на своје поједине чланове.

Чл. 14. — У року, који је Народна Скупштина одредила, а који се на захтев одбора може и продужити, извештац одбора прочитаће извештај о свршеном ислеђењу у скупштинској седници и предати га Председнику заједно са свима актима.

Председник ће наредити, да се тај извештај заједно са одвојеним мњењима, ако их буде, штампа и разда посланицима у року од десет дана.

Сваки посланик, а исто тако и оптужени министар или његов бранилац, могу прегледати сва акта, која се односе на оптужбу.

Чл. 15. — Ако истражни одбор налази, да је потребно ставити у притвор оптуженога министра, он ће о томе учинити предлог у Скупштини било у својем извештају, било нарочитим актом пре него што је извештај поднет.

За решење скупштинско да се министар стави у притвор, потребна је већина од две трећине присутних посланика, а решење је

одмах извршно и противу њега нема места жалби.

Овај притвор ни у ком случају не може трајати дуже од три месеца.

Чл. 16. — На истој седници, на којој буде прочитан извештај истражног одбора, Скупштина ће решити: кад ће се отворити претрес о извештају, који има отпочети најдаље у року за десет дана.

У овом случају као и у случајевима чланова 11., 15., 17., 18. и 30. гласање се врши тајно.

Оптужени министар позваће се на седницу ради одбране.

Чл. 17. — По свршеном претресу, гласаће се посебице о свакој тачци оптужбе.

Чл. 18. — Ако Народна Скупштина, већином гласова од две трећине присутних чланова (члан 92. Устава), реши, да има места оптужби, предмет се враћа истражном одбору да поднесе тужбу, коју потписују председник и известилац одбора.

Скупштина не може одустати од тужбе, коју једанпут реши.

Чл. 19. — Ако ни једну тачку оптужбе не прими уставом одређена већина од две трећине присутних посланика, предлог оптужбе је одбачен и не може се више поновити у истом сазиву.

Чл. 20. — Ако Народна Скупштина буде распуштена, пре него што јој истражни одбор поднесе извештај, онда ће она у новом сазиву изабрати одбор, који ће предузети извиђај.

Ако је пак Скупштина распуштена, или ако се њезине седнице закључе после саопштеног одборског извештаја, Скупштина ће у идућем сазиву приступити одмах претресу на основу тог извештаја.

ДЕО ЧЕТВРТИ

О Државном Суду и поступку при суђењу.

Чл. 21. — Оптуженоме и под суд стављеноме министру суди Државни Суд. Државни Суд чине шест државних саветника и шест касационих судија, које свако од ових тела

бира коцком у својој пленарној седници, а сем њих још и по два заменика. Председник Касационог Суда је Председник Државног Суда. Док не би био образован један Касациони Суд за целу државу, дужност Председника Државног Суда врши Председник Касационог Суда у Београду.

Државни Суд суди у Престоници.

Чим буде примљен предлог оптужбе у скупштинској седници, Председник Скупштине извештава о томе Председника Државног Савета и Председника Касационог Суда ради избора чланова и заменика Државног Суда.

Овај начин састављања Државног Суда важи и за случај кад Краљ оптужује министра. У том случају Председник Министарског Савета извештава Председника Народне Скупштине о оптужби, који, пошто оптужбу саопшти Народној Скупштини, позива Председника Државног Савета и Касационог Суда, да на основу ње приступе избору чланова и заменика Државног Суда.

Све док се Државни Суд не конституише, Краљ може одустати од своје тужбе.

Чл. 22. — Секретарску дужност вршиће главни секретар Државног Савета, ако је он спречен, први секретар Касационог Суда.

Чл. 23. — Ако је Народна Скупштина оптужила министра, Државни Суд се сазива најдаље за осам дана пошто Председник Скупштине извести Председника Министарског Савета о решењу, да се министар стави под суд.

Чл. 24. — Како оптужени министар или његов бранитељ, тако и државни или скупштински тужилац, имају право захтевати, да се од суђења искључи онај члан Државног Суда, за кога се може извести један од ових основа изузећа, и то:

а) да је кажњивим делом повређен или оштећен;

б) да је са оптуженим род по крви, у првој линији, као потомак или предак, до кога било степена; у побочној линији до четвртог степена закључно, а по тазбини до трећег степена закључно;

в) да је са оптуженим у доказаном личном непријатељству;

г) да је оптуженом или оптужени њему крштени кум или један другоме децу крштавао.

Ово се искључење може тражити одмах у почетку ислеђења или суђења.

Државни Суд ће решити, има ли места искључењу или нема.

Чл. 25. — Оптужени министар мора се лично позвати. Ако не предстане на позив суда, суђење ће се извршити у његовом одсуству. Ако оптужени не одреди сам себи браниоца, одредиће му га суд по службеној дужности.

Чл. 26. — Државни тужилац код Државног Суда биће, ако је Краљ оптужио министра, један од чланова Касационог Суда, којег Државни Суд одреди. Ако га је пак оптужила Народна Скупштина, државни ће тужилац бити известилац истражног одбора скупштинског. У случају да он буде спречен, заступа га заменик, одређен по прописима члана 13.

Чл. 27. — Државни Суд одређује као иследног судију једнога од оних чланова Касационог Суда, који нису ушли у састав Државног Суда.

Чл. 28. — Државни Суд ће саопштити оптуженоме министру у препису тужбу Скупштине и одредити му у исто време рок, у којему он има поднети свој писмени одговор. Рок овај не може бити мањи од дванаест ни већи до тридесет дана.

Одговор ће овај Суд одмах саопштити у препису државном тужиоцу.

Чл. 29. — Све власти земаљске дужне су бити на руци Државном Суду у вршењу његовог судског посла.

Чл. 30. — Кад Државни Суд буде свршио потребно ислеђење, одредиће и у Службеним Новинама објавиће дан претреса.

Оптужени Министар, његов бранилац, државни тужилац и сва лица, која се, било као сведоци, било као вештаци, имају саслушати на претресу, биће позвани нарочитим позивом.

Чл. 31. — За сведоке и вештаке, који не одговоре позиву Државног Суда, вреде одредбе Кривичног Судског Поступка.

Чл. 32. — Претрес је пред Државним Судом и усмен.

Чл. 33. — Суд решава већином гласова.

Чл. 34. — Државни Суд суди по убеђењу и познавању ствари.

Чл. 35. — Пресуда Државног Суда одмах је извршна. Она се саопштава Народној Скупштини на знање а Председнику Министарског Савета на извршење. Противу ње нема места жалби.

Чл. 36. — У случају министарске одговорности Краљ не може употребити своје право амнестије ни помиловања без пристанка Народне Скупштине. О овоме решава Народна Скупштина већином гласова.

Чл. 37. — Државни Суд престаје чим изрекне пресуду. Сва акта о суђењу предају се Народној Скупштини на чување.

Чл. 38. — Овај Закон ступа на снагу даном обнародовања у Службеним Новинама.

Препоручујемо Нашем Министру Припреме за Уставотворну Скупштину и Изједначење Закона да овај Закон обнародује, а свима На-

шим Министрима да се о његовом извршењу старају, властима пак наређујемо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравашу.

102. Св. **ЗБИРКА ЗАКОНА** **Св. 102.**
протумачених и објашњених судском
и административном праксом
Издаје ГОЈКО НИКЕТИЋ

УРЕДБА

О КАЛДРМИНИ

БЕОГРАД
ИЗДАВАЧКА КЊИЖАРНИЦА ГЕЦЕ КОНА
1. КНЕЗ МИХАИЛОВА УЛИЦА 1.
1928

САДРЖАЈ

<i>I Опште одредбе</i>	<i>5</i>
<i>II Употреба прихода од калдр- мине</i>	<i>11</i>
<i>III Извршење радова</i>	<i>18</i>
<i>IV Соопштвеност и искоришћавање објекта</i>	<i>24</i>
<i>V Завршне одредбе</i>	<i>28</i>
<i>VI Прелазне одредбе</i>	<i>30</i>
<i>VII Закључне одредбе</i>	<i>33</i>

УРЕДБА О КАЛДРМИНИ

ЦБр. 17782. од 10. маја, 1928. год.

На основу овлашћења у чл. 127. Финансијског Закона за 1928/29. год., а по постигнутом споразуму са Министром Грађевина, и по сагласности са Финансијским Одбором Народне Скупштине, прописује се Уредба о калдрмини :

Чл. 1. — Закон о калдрмини, од 31. децембра 1911. године, мења се и гласи :

Финансијски Закон за 1928/29. год., од 28. марта, 1928. год.: Чл. 127. Овлашћује се Министар Финансија, да може, у споразуму са Министром Грађевина, а у сагласности са Финансијским Одбором Народне Скупштине путем Уредбе, на основу става другог чл. 94. Устава, изменити и допунити одредбе Закона о калдрмини од 31. децембра, 1911. године и прилагодити их садањим приликама и потребама, као и истим путем чинити измене и допуне у донетој Уредби.

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ.

Чл. 2. — На сву робу која се увози и извози, без обзира да ли гази калдрму или

не, плаћа се калдрмина па одредбама ове Уредбе.

Приходи од калдрмине могу се употребити само у сврхе овом Уредбом предвиђене.

Чл. 3. — На име калдрмине наплаћиваће се :

А.) На увозну робу:

1. Која је у смислу царинских законских прописа ослобођена од царине ако се привремено увози или извози с тим да се у одређеном року врати, по 0,05 динара од 100 кгр. бруто тежине или комада ; а најмање 0,20 динара од сваке пошиљке.

2. На коју предвиђена стопа од 100 кгр бруто царине износи :

	тежине дин.
а) 1000 динара и више	1.—
б) преко 500 до 1000 динара	0·80
в) преко 100 до 500 динара	0·50
г) преко 10 до 100 динара	0·20
д) до 10 динара, или која је по увозној царинској тарифи или уговорним царинским тарифама слободна од царине	0·10

Као роба слободна од царине не сматра се роба која је слободна од царине по примедбама и напоменама уз поједине бројеве, делове и групе увозне царинске тарифе, као и она која је временом слободна од царине по решењима Министарског Савета.

3. На дрво за гориво и дрво за грађу неурађено, отесано или тесте-

рисано, рендисано или скројено за грађевинске конструкције: дин.

од 1 м³ 1.—

од 100 кгр. 0.20

4. На ниже изложену робу и то:

а) коње, кобиле и ждребад; од износа мазге, магарце и магарад; волове, бикове, краве, телад и јунад; козе, јарце, овце и овнове; јагњад и јарад; и свиње од износа царине дин.

1⁰/₀

б) мрежице за осветлење 1⁰/₀

в) шешире у облику звона и нуса (туљци) 1⁰/₀

г) мушке и женске шешире без разлике материјала и обраде 3⁰/₀

д) фесове 3⁰/₀

ђ) кишобране и сунцобране 3⁰/₀

е) клавири и хармоније 3⁰/₀

ж) чепне часовнике, кутије за чепне часовнике и механизме за чепне часовнике 3⁰/₀

з) вагоне путничке и товарне, вагонете и дресине, трамвајска моторна кола и приколице 0.25⁰/₀

и) велосипеди, мотоцикли и њихове приколице, као и делове велосипеда и мотоцикла; аутомобиле товарне и остале, и њихове резервне делове; аероплане и њихове резервне делове; аеростате и њихове резервне делове; моторе за мотоцикле, аутомобиле, аероплане, аеростате и њихове делове од износа царине дин.

0.50⁰/₀

ј) α. морске пароброде и друге морске моторне бродове:

— до 3000 нето регистарских тона закључио	од комада дин.	20.—
— преко 3000 нето регистарских тона		40.—
β. речне пароброде и друге речне моторне бродове		20.—
γ. остале бродове, шлепове, танкове, понтоне		15.—
δ. чамце са моторима		10.—
ε. чамце без мотора		5.—
θ. морске и речне багере		20.—
Б.) На извозну робу:	од 100 кгр. бруто тежине дин.	
а) на коју се плаћа извозна царина а царини се по тежини		0.02
а најмање 0,10 динара од сваке пошилијке.		
б) на робу на коју се не плаћа царина		0.01
а најмање 0,10 динара од сваке пошилијке.		
в) на сено, сламу, дрво неурађено, отесано или тестерисано, свеже воће и поврће, цигле, цреп, цемент, креч, камен и израде од камена, плунак, песак, угаљ, и на све остале руде и копове		0.005
а најмање 0,10 динара од сваке пошилијке.		
г) на коње, кобиле, мазге, магарце, говеда, ждребад, магарад, јунад и телад	од комада дин.	0.10
д) на козе, јарце, овце, овнове, јагњад, јарад и свиње		0.03

а најмање по 0.10 динара од сваке пошилке.

Тежина испод 100 кгр. рачуна се као 100 кгр.; а количине испод 1 м³ као 1 м³.

Министар Финансија може стопе калдрмине смањити као и за извесне предмете одредити нарочиту стопу калдрмине но с тим, да тако одређене стопе не могу бити веће од стопа прописаних овом Уредбом.

Стопе калдрмине рачунају се у златној валути.

Плаћање калдрмине врши се по прописима који важе за наплату царине и царинских дажбина.

Министар Финансија прописује када ће се вршити наплата калдрмине код царинења састављених из више врста царинских експедиција.

Чл. 4. — Калдрмина се неће наплаћивати:

1. На робу која је по царинским законским прописима ослобођена и од царине и од пословне дажбине.

2. На робу у непосредном провозу.

3. На домаћу робу која се из једног места царинског подручја упућује у друго место царинског подручја, а мора да пређе преко стране територије.

4. На стоку и оруђа која служе за обрађивање двовласничких имања наших и иностраних држављана, као и на стоку која се гони на пољске радове, попашу, зимовање, ради спаривања и лучења; и

5. На пароброде и друге моторне бродове за пренос путника и робе, ако су слободни од царине.

Чл. 5. — Повраћај погрешно и неумесно наплаћене, као и накнада неплаћене или мање плаћене калдрмине — вршиће се по прописима који важе за повраћај и за накнадну наплату царине и царинских дажбина.

Чл. 6. — Из прихода калдрмине који ће се, по одбитку извршених повраћаја, слати на крају сваког месеца на приплод Државној Хипотекарној Банци, образоваће се код Државне Хипотекарне Банке у Београду: посебни калдрмински фондови општина, и општи калдрмински фонд.

1. У посебне калдрминске фондове уносиће се:

а) приход наплаћен на име калдрмине по одбитку 30% за општи калдрмински фонд;

б) приходи од свих објеката подигнутих, купљених или узетих под закуп, и из зајмова закључених на подлози прихода од калдрмине, док ти зајмови не буду исплаћени;

в) суме добијене на име оштете за осигуране објекте, ако су они подигнути или купљени из посебних калдрминских фондова, или из зајмова на подлози прихода од калдрмине; и

г) интерес на приходе унесене у посебне калдрминске фондове.

2. У општи калдрмински фонд уносиће се:

а) 30% од укупног прихода свих посебних калдрминских фондова (тач. 1. а);

б) неискоришћени посебни калдрмински фондови општина, у којима су била седишта укинутих царинарница, односно одељака царинарница;

в) приходи од свих објеката подигнутих, купљених или узетих под закуп, било из општег калдрминског фонда, било из зајмова на подлози прихода од калдрмине, за које се у списку чл. 10. тач. 2. в. и г. ове Уредбе врше исплате из општег калдрминског фонда, док се исплаћени износи не врате томе фонду;

г) суме добијене на име оштете за осигуране објекте, ако су и у колико су они подигнути или за које се у смислу чл. 10. тач. 2. в. и г. ове Уредбе врше исплате из општег калдрминског фонда; и

д) интерес на приходе унесене у општи калдрмински фонд.

Посебни калдрмински фондови водиће се код Државне Хипотекарне Банке на име општина у којима се са седиштем налазе царинарнице, односно одељци царинарница, који наплату врше.

Општи калдрмински фонд водиће се код Државне Хипотекарне Банке као засебан.

Посебним калдрминским фондовима и општим калдрминским фондом рукује Министар Финансија.

II УПОТРЕБА ПРИХОДА ОД КАЛДРМИНЕ

Чл. 7. — Приходи од калдрмине наплаћени по овој Уредби могу се употребити:

1. За израду и оправку улица и путева — па и са пропустима, прелазима и мостовима на

њима — непосредно око царинарница или одељака царинарница, и њихових магацина и стоваришта.

2. За израду и оправку улица и путева, као и пропуста, прелаза и мостова на улицама и путевима:

а) који воде непосредно ка царинарницама, одељцима царинарница, царинским стовариштима, магацинима и двориштима царинарница, и одељака царинарница; и

б) који прелазе кроз суседне општине, везујући их са путевима и улицама из тач. 2 а., а којима се преноси роба ради увоза или извоза.

3. За подизање, премештање, одржавање и оправку железничких колосека од железничких станица до царинских стоваришта и магацина, са постројењима потребним за утовар, истовар и мерење робе.

4. За утврђивање, подизање и одржавање пристанишне обале код царинарница и одељака царинарница на води, као и за техничка постројења потребна за утовар и истовар робе.

5. За подизање, куповине, закупе, преправке и одржавање: царинских зграда (просторија за вршење царинске службе — службеничких стана), царинских магацина, царинских стоваришта, зграда око царинских стоваришта и свих других грађевина потребних за вршење царинске службе.

У радове око подизања, преправке и одржавања означених грађевина улазе и радови: за електричне, плинске, водоводне и каналске инсталације, како у самим зградама тако и ван зграда, у колико је то потребно да се омогући њихово функционисање; и

6. За куповине и закупе земљишта потребног за извршење радова из тач. 1. до 5. овога члана.

Радови, куповине и закупи из тач. 1. до 6. могу се обављати из прихода од калдрмине у атарима општина у којима се са седиштем налазе царинарнице или одељци царинарница, а по нарочитом претходном одобрењу Министра Финансија и у атарима суседних им општина — али увек само у колико то потреба царинске службе захтева.

Чл. 8. — Који ће се од радова побројаних у чл. 7. ове Уредбе првенствено обавити, одлучује Министар Финансија. Исто тако Министар Финансија одлучује и о томе, које се улице и путеви и на којим њиховим деловима, имају првенствено изградити или оправити.

Чл. 9. — Министар Финансија може, у споразуму са надлежним Министром, изузетно од одредаба Закона о државном рачуноводству и других зато постојећих законских прописа, а сходно чл. 16. ове Уредбе, продати општинама државно земљиште за подизање: царинских зграда, магацина, стоваришта, путева, пропуста, прелаза, мостова, железничких колосека и других објеката, као и продати им готове такве објекте који су државна својина, ако је све ово потребно ради подизања помених објеката, односно њихове употребе, за царинску службу.

Исто тако Министар Финансија може, у споразуму са надлежним Министром, изузетно

од одредаба Закона о државном рачуноводству и других зато постојећих законских прописа, а сходно чл. 16. ове Уредбе, давати општинама под закуп и на дужи низ година, па и са минималним годишњим закупом, државна земљишта која су потребна ради подизања објеката поменутих у овоме члану; као и готове такве државне објекте ради њихове употребе за царинску службу.

Чл. 10. — Из калдрминских фондова исплаћиваће се:

1. Из посебних калдрминских фондова:

а) трошкови о којима је реч у чл. 7. ове Уредбе, па и евентуални вишкови радова одобрени од надлежног стручног Министарства, или његових за то овлашћених подручних власти;

б) анuitети зајмова одобрених за извођење радова по овој Уредби;

в) трошкови око израде скица, планова, детаљних нацрта, предрачуна и остали трошкови око претходних радова, као и трошкови око извођења радова и коначног обрачуна по њиховом завршетку;

г) дневнице и попутнине: члановима комисија, које буду одређене за извршење послова по овој Уредби, као и инжињерима и архитектима који буду одређени ради вођења надзора, пријема и обрачуна свршених радова;

д) трошкови проузроковани куповином и преносом земљишта и готових објеката, преносне и друге таксе, као и трошкови око потврда и израде уговора и уговорне таксе;

ђ) закупи за земљишта и друге објекте; и
е) премије за осигурање објеката из чл. 7. ове Уредбе, подигнутих или купљених из посебних калдрмиских фондова, или из зајмова на подлози прихода од калдрмине.

2. Из општег калдрминског фонда:

а) помоћ општинама за извођење радова из члана 7. ове Уредбе, и исплата трошкова из тач. 1. овог члана, ако у посебном калдрминском фонду дотичне општине нема никаквих прихода, или приход њеног посебног калдрминског фонда не би био довољан за извођење поменутих радова, нити би јој се могао одобрити зајам на подлози прихода од калдрмине;

б) вишкови радова одобрени општинама од надлежног стручног Министарства, или његових за то овлашћених подручних власти: ако су посебни калдрмински фондови општина потпуно исцрпљени; ако се они не могу да исплате новим зајмовима на подлози калдрминског фонда; и ако се не могу исплатити из вишкова прихода који претичу по исплати анuitета за подигнуте зајмове на подлози прихода од калдрмине;

в) анuitети по зајмовима на подлози прихода од калдрмине, као и повраћај погрешно и неумесно наплаћене калдрмине оних општина у којима су царинарнице или царински одељци укинати;

г) разлика којом би се допуњавао анuitет задужених општина у случајевима ако би ма из ког разлога приход посебног фонда

задужене општине био недовољан за исплату ануитета; и

д) премије за осигурање објеката из чл. 7. ове Уредбе подигнутих из општег калдрминског фонда, као и из посебних калдрминских фондова или зајмова, ако се премије не би могле плаћати из посебних калдрминских фондова.

Чл. 11. — Општинама које желе употребу прихода из својих посебних калдрминских фондова одобраваће се утрошак, ако у њиховим калдрминским фондовима има довољно новца за покриће трошкова око одобрених радова, куповина или закупа.

Министар Финансија може, изузетно, одобрити таквим општинама и веће трошкове од сума које се налазе у њиховим посебним калдрминским фондовима, ако су просечни приходи од калдрмине њихових царинарница или одељака царинарница толики, да се у току извршења радова може накнадно прикупити разлика која је потребна да се подмире целокупни трошкови.

Чл. 12. — Општине које имају своје посебне калдрминске фондове, могу се по одобрењу Министра Финансија, задуживати на подлози прихода од калдрмине.

Задуживање општина може бити: код Државне Хипотекарне Банке у Београду и њених филијала или код самоуправних новчаних завода за које јамче градске општине, срезови или области целом својом пореском снагом

и имовином, ако услови задужења не би били тежи од оних који важе за задужење код Државне Хипотекарне Банке, односно и њених филијала.

Ово задужење може се одобрити:

а) ако се зајам тражи за радове, куповине или закупе означене у члану 7. ове Уредбе;

б) ако је просечан годишњи приход посебног калдрминског фонда општине која се задужује за последњих пет година довољан за отплату зајма; и

в) ако су испуњени сви законски прописи уз које је везано задуживање.

Чл. 13. — Општини, која је већ задужена на подлози прихода од калдрмине, могу се, под условима из тач. б. чл. 12., одобравати и пре исплате овога дуга нова задужења на подлози прихода од калдрмине, ако су приходи њеног посебног калдрминског фонда толики, да се из њих могу исплаћивати и ануитети ранијих зајмова и ануитети зајмова који се траже.

Чл. 14. — Подигнути или купљени објекти по овој Уредби, као и приходи од ових објеката, служиће као гаранција за исплату зајмова (чл. 12. и 13.), за све време док се зајмови потпуно не исплате.

Чл. 15. — Министар Финансија може по пристанку Државне Хипотекарне Банке одобрити, да се вишак прихода проко ануитета

предвиђеног у тач. б. чл. 12., који би се налазио у посебном фонду задужене општине, може употребити за исплату трошкова из члана 10. ове Уредбе.

III ИЗВРШЕЊЕ РАДОВА.

Чл. 16. — Објекти земљишта из члана 7. ове Уредбе могу се откупити или узети под закуп пошто претходно буду комисијски прегледани и процењени. Комисију за преглед и процену одређује Министар Финансија.

Извештај комисије о откупу или узимању под закуп државних и приватних зграда и земљишта, доставља се Министру Финансија, који о откупу или узимању под закуп доноси дефинитивни одлуку.

Ближе одредбе о саставу и раду комисија прописане се Правилником.

Чл. 17. — За предузимање радова, као и куповине и закупе из члана 7. ове Уредбе, општина ће учинити о томе предлог Министарству Финансија — Генералној Дирекцији Царина. Уз овај предлог општина ће поднети потребне провизорне нацрте и скице са приближним предрачуном трошкова, и објашњењем о начину финансирања радова из калдрминских фондова, или из зајмова на подлози прихода од калдрмине. У свом предлогу општина је дужна означити, да ли је и у којој мери потребно извршити откуп или закуп земљишта за радове, или куповину или закуп готових објеката, и чија су својина. Исто тако

општина ће назначити, да ли располаже сопственим техничким органима за обављање претходних радова из тач. 1. в. чл. 10. ове Уредбе, или ће ове радове обавити приватни стручни технички органи за награду по погодби.

Ако је предузимање радова везано за откуп или узимање под закуп земљишта или других објеката, Министар Финансија одредиће комисијски преглед и процену њихову по чл. 16. ове Уредбе.

По размотрењу предлога општине, и пошто буде одобрена куповина или закуп по чл. 16. ове Уредбе, Министар Финансија донеће начелну одлуку о одобрењу овог предлога.

По овако добијеном начелном одобрењу Министра Финансија, општина која не располаже сопственим техничким органима, пре то што изради дефинитивне планове и предрачунае, закључиће са приватним стручним техничким органима (инжињерима и архитектама) писмени уговор за претходне радове поменуте у тач. 1. в. чл. 10. ове Уредбе — и овај уговор послаће Генералној Дирекцији Царина. Ове уговоре одобрава Генерални Директор Царина.

Општине које располажу сопственим техничким органима дужне су све претходне радове око израде скица, планова, детаљних нацрта, предрачуна и осталих претходних радова, обавити без икаквих награда и накнада трошкова по овој Уредби.

Чл. 18. — По изради техничких докумената, општина ће поднети Генералној Дирекцији Царина детаљне предлоге са тачним пла-

новима и предрачунама трошкова за радове, и свих осталих трошкова који су са њима у вези. Уз предлоге, општина ће приложити и одобрене уговоре за трошкове око претходних радова којима ће се оправдати сума унета у општи предрачун трошкова. Исто тако, општина ће уз детаљне предлоге поднети и одлуку Министра Финансија донету по члану 16. ове Уредбе, као и све документе потребне за доношење дефинитивне одлуке.

По донетој одлуци о томе: који ће се од предложених радова обавити и којим редом (чл. 8. и 17.) — Министар Финансија ће предлог општине са односним прилозима упутити надлежном стручном Министарству, или његовим за то овлашћеним подручним властима, ради прегледа и одобрења техничких докумената, и дефинитивног утврђивања предрачунске суме.

По извршеном прегледу техничких докумената и дефинитивном утврђивању предрачунских сума код надлежних стручних Министарстава, односно њихових за то овлашћених подручних власти, Министар Финансија доноси одлуку о одобрењу свих трошкова потребних за извођење ових радова, куповина и закупа, без обзира на њихову величину, као и да ли се они имају чинити из посебног или општег калдрминског фонда, или из зајмова на подлози прихода од калдрмине.

Чл. 19. — Када се радови из чл. 7. ове Уредбе имају обавити из зајма на подлози прихода од калдрмине, а њихово извођење треба да траје више година, општина ће поступити

како је прописано чл. 17. ове Уредбе с тим, што ће целокупну суму оправдати појединачним предрачунима и плановима за сваки поједини рад.

По оваквим предлозима општине, ако су испуњени услови чл. 12. ове Уредбе Министар Финансија донеће начелну одлуку о задужењу по свима појединачним предрачунима. На основу овог одобрења Генерални Директор Царина доносиће доцније одлуке о одобрењу задужења по појединачним предрачунима и плановима за сваки поједини рад но с тим, да укупна сума свих појединачних задужења не сме прећи суму одобрену начелном одлуком о задужењу, а укупни анuitети — суму која је начелном одлуком о задужењу одобрена. Исто тако број година за исплату појединих зајмова не може бити већи од утврђеног броја година по начелној одлуци.

Чл. 20. — Када потреба царинске службе захтева извршење радова из чл. 7. ове Уредбе, а општина по захтеву царинских власти не буде поступила по члану 17. ове Уредбе, Министар Финансија ће у споразуму са надлежним стручним Министарством обавити ове радове на рачун посебног калдрминског фонда дотичне општине, или из општег калдрминског фонда с тим, да се утрошене суме имају истоме надокнадити из посебног калдрминског фонда дотичне општине, као и из прихода подигнутих или купљених објеката у колико би то било потребно.

Овако ће се поступати без обзира на то да ли се радови обављају у атару општине у

којој се са седиштем налази царинарница, односно одељак царинарнице, или у атарима суседних јој општина.

Чл. 21. — По претходном и надлежном одобрењу утрошка из калдрминских фондова, или из одобрених зајмова на подлози калдрминских прихода — лицитације расписују саме општинске управе, или државне власти које одреди надлежно стручно Министарство, односно његове за то овлашћене подручне власти.

Детаљније одредбе о расписивању, држању и одобравању лицитација прописане се Правилником.

Чл. 22. — Министарство Финансија може у споразуму са надлежним стручним Министарством или његовим за то овлашћеним подручним властима, а на основу довољно образложеног предлога општине, одобрити јој све или поједине радове у режији, ако је то за општину повољније. Детаљније одредбе о радовима у режији прописане се Правилником.

Чл. 23. — Радови се врше под надзором државних грађевинских власти које одређује надлежно стручно Министарство, односно његове за то овлашћене подручне власти.

Чл. 24. — Исплату новца из калдрминских фондова наређује Генерални Директор Царина преко надлежних царинских благајна, по мери извршених и одобрених набавака, радова, куповина и закупа.

Исплату трошкова око: израде планова, детаљних нацрта, предрачуна, премера земљишта и осталих претходних радова; исплате купљеног земљишта и готових објеката или њихових закупа; и свих трошкова и такса око преноса приликом куповине или давања под закуп — наређиваће Генерални Директор Царина по претходном одобрењу набавака, радова, куповина и закупа од стране надлежног стручног Министарства, односно његове за то овлашћење подручне власти.

Ако се набавка и радови врше у режији, Генерални Директор Царина на предлог надлежног стручног Министарства, односно његових за то овлашћених подручних власти, може ставити општини на расположење потребне суме и пре извршених набавака и радова но с тим, да општина све ове издатке врши само по мери правилно извршених набавака и радова.

Овако ће се исто поступити и приликом исплате по закљученим и одобреним зајмовима па било да су зајмови закључени код Државне Хипотекарне Банке или њених филијала, или код самоуправних новчаних завода.

Чл. 25. — Ситне, неопходне и неодложне оправке објеката означених у чл. 7. ове Уредбе, изузев улица и путева, до суме од 10.000 динара, одобрава по кратком поступку, а изузетно од одредаба чл. 17. и 18. ове Уредбе, и за њих наређује исплате Генерални Директор Царина. Ове оправке могу се вршити из калдрминских фондова само док зајмови не буду исплаћени, или не буду враћене општем кал-

дрминском фонду суме изузете за подизање објеката, односно док објекте искоришћују царинске власти (чл. 27. и 30. ове Уредбе).

Ближе одредбе о поступку, одобравању и исплати трошкова за ситне оправке прописане се Правилником.

Чл. 26. — Министар Финансија води надзор над трошењем узетих сума из калдрминских фондова или зајмова. Ако се утврди да је која општина примљене суме утрошила на што друго, или да са примљеним новцем није извршила радове у одређеном року, или да купљене објекте није употребила или неће да у за то одређеном јој року употреби за сврхе за које јој је куповина била одобрена, а ово не оправда довољним разлозима, — општина је дужна изузете суме вратити са одговарајућим интересом по чл. 6. ове Уредбе. Када општине то саме по захтеву Министра Финансија не буду учиниле, онда се ове суме по споразуму са Министарством Унутрашњих Дела имају наплатити из других општинских прихода и средстава. У колико у овоме буде и какве кривичне радње, са одговорним лицима поступиће се по односним законима.

IV. СОПСТВЕНОСТ И ИСКОРИШЋАВАЊЕ ОБЈЕКТА.

Чл. 27. — Објекте подигнуте, купљене или узете под закуп по чл. 7. ове Уредбе за службене потребе — изузев службеничких станова — искоришћују царинске власти без икакве накнаде за то.

Чл. 28. — Објекти означени у тач. 5. члана 10. ове Уредбе морају се осигурати од пожара и других елементарних непогода код домаћих осигуравајућих друштава. Премије за осигурање исплаћиваће се из калдрминских фондова (чл. 10. тач. 1. е. и тач. 2. д), према томе, да ли су подигнути из посебних калдрминских фондова или из општег калдрминског фонда, или из зајмова на подлози прихода од калдрмине.

Премије осигурања плаћаће се из калдрминских фондова док зајмови не буду исплаћени, или не буду враћене општем калдрминском фонду суме изузете за подизање ових објеката.

Када ови објекти буду давали приходе који по ставу 3. чл. 30. ове Уредбе припадају ономе чији су они својина, премије за осигурање исплаћиваће се из ових прихода. Ако они не би били довољни, разлика ће се исплаћивати из калдрминских фондова.

Чл. 29. — Улице, путеви, железнички колосеци и кејови, заједно са припадајућим објектима на њима из тач. 1, 2., 3., 4. и чл. 7. ове Уредбе, својина су онога чије је земљиште.

Ако би они били изграђени на приватном земљишту, они постају својина општине из чијег су фонда подигнути; а ако су подигнути из општег калдрминског фонда, својина су општине на чијој су територији изграђени.

Подигнуте или купљене царинске зграде, магацини, стоваришта и купљена земљишта из тач. 5. и 6. чл. 7. ове Уредбе — својина су општине из чијег су фонда купљени или подигнути. Ако су ови објекти подигнути или

купљени из општег калдрминског фонда, они су својина општине у којој се са седиштем налази царинарница, односно одељак царинарнице.

Сматраће се да су објекти из чл. 7. ове Уредбе подигнути или купљени из посебних калдрминских фондова и онда када су подигнути или купљени из зајмова на подлози прихода од калдрмине.

Подизање, куповина и оправка горе означених објеката, изузев улица и путева, може се вршити само ако објекти који се подижу или купују, или земљишта на којима се подижу —припадају држави, општини или другом самоуправном телу. Подизање, куповина и оправка ових објеката на приватном земљишту, или на земљишту узетом под закуп, може се вршити само изузетно а по уговору који се има закључити саобразно чл. 16. ове Уредбе, и којим се не може питање својине решити другојаче већ како је у овом члану изложено.

Чл. 30. — Општине не могу задуживати, ни давати као гарантују за друге своје зајмове, објекте подигнуте односно купљене из посебних калдрминских фондова или из зајмова на подлози калдрминских прихода, или подигнуте односно купљене из општег калдрминског фонда, све док у њима постоје царинарнице односно одељци царинарница.

Ако се царинарница или одељци царинарнице у дотичној општини укину, горе поменута ограничења важе до исплате зајмова учињених за подизање или куповину објекта на подлози прихода од калдрмине, односно док се

општем калдрминском фонду не врате суме изузете за подизање или куповину ових објеката.

Кад зајмови буду исплаћени, односно општем калдрминском фонду буду повраћене суме изузете за подизање или куповину ових објеката, приходи тих објеката припадају ономе чија су они својина (чл. 29.).

Чл. 31. — По укидању царинарница, односно одељка царинарница, и по исплати зајма ако га је било, односно сума исплаћених из општег калдрминског фонда — општина не може отуђивати објекте купљене или подигнуте из калдрминских фондова. Преправке ових објеката могу се вршити само ради употребе за опште јавне циљеве, а по претходном одобрењу Министра Финансија.

Ако се подигнути и купљени објекти издају под кирију, они ће се првенствено издавати државним и самоуправним надлештвима, управама и установама за њихове потребе, односно јавним службеницима.

Чл. 32. — Приликом укидања царинарнице, односно одељака царинарнице, Министар Финансија доносиће одлуке о предаји објеката и даљем располагању са њима по одредбама ове Уредбе, и то за сваки случај понаособ.

Чл. 33. — У случају да једном укинута царинарница односно одељак царинарнице буду поново отворени у истом месту, општина је дужна све објекте подигнуте и купљене из калдрминских фондова предати царинским вла-

стима у исправном стању. Не буде ли општина у могућности да у року који буде одредио Министар Финансија доведе ове објекте у исправно стање и преда на употребу царинским властима — Министар Финансија може одлучити, да се за потребе царинске службе подигну или купе други објекти из општег калдрминског фонда с тим, да се овом фонду доцније надокнаде утрошне суме из прихода унетог у посебни калдрмински фонд дотичне општине. Подигнуте објекте царинске власти ће према чл. 27. ове Уредбе искоришћавати без икакве накнаде за то. Све док ови објекти не буду подигнути, царинске власти сместиће се у просторије за које ће се плаћати закуп из општег калдрминског фонда. У општи калдрмински фонд уносиће се и сав приход од оних објеката који се услед преправке нису могли искористити за царинску службу. Ако би приход од ових објеката био већи од закупа који би се имао плаћати, онда се остатак овога прихода има уносити у посебни калдрмински фонд ове општине све док се општем калдрминском фонду не врате суме изузете за подизање нових објеката. Ако ти објекти не дају никакве приходе, општина је дужна плаћати из других својих средстава кирију за закупљене просторије.

V. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ.

Чл. 34. — Министар Финансија — Генерална Дирекција Царина — водиће потребне књиге о стању и кретању калдрминских фондова у смислу ове Уредбе.

Државна Хипотекарна Банка, на захтев Министра Финансија — Генералне Дирекције Царина — подносиће Генералној Дирекцији Царина изводе о стању посебних калдрминских фондова, као и стање општег калдрминског фонда, а на крају сваке буџетске године целокупан рачун примања и издавања из свих калдрминских фондова са преносима из претходне године и остатком неутрошеног новца који се на крају буџетске године буде затекао у калдрминским фондовима.

Чл. 35. — Неискоришћени посебни калдрмински фондови општина код којих се укину царинарнице или одељци царинарница, пренеће се, по претходној одлуци Министра Финансија, у општи калдрмински фонд.

Чл. 36. — У случају ако би приходи од калдрмине опали, а не би се могло очекивати да ће се они увећати, сви одобрени радови у колико нису ангажовани, имају се одлуком Министра Финансија обуставити.

Ако би због смањених прихода од калдрмине наступио случај да приходи свих посебних калдрминских фондова и општег калдрминског фонда не ба били довољни, или би једва достизали суму која је потребна за подмирење већ ангажованих радова из калдрмисаних фондова, као и за исплату ануитета по учињеним зајмовима — сав новац који се буде затекао неангажован у посебним калдрминским фондовима, као и сви будући приходи од калдрмине, имају се одлуком Министра Финансија пренети, односно

уносити у општи калдрмински фонд, из кога ће се исплаћивати већ ангажовани трошкови и ануитети за радове поменуте у чл. 7. ове Уредбе.

Ово има да траје све док траје и потреба за осигурање исплата свих ануитета и трошкова.

Чл. 37. — Измене и допуне у овој Уредби врши путем Уредбе, на основу става 2. чл. 94. Устава, Министар Финансија у споразуму са Министром Грађевина, а у сагласности са Финансијским Одбором Народне Скупштине.

Чл. 38. — Правилник за извршење, као и објашњења свих одредаба ове Уредбе прописује Министар Финансија у споразуму са Министром Грађевина, у колико овом Уредбом није друкчије предвиђено.

VI ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ.

Чл. 39. — На дан ступања на снагу ове Уредбе, Државна Хипотекарна Банка, пренеће у општи калдрмински фонд 20⁰/₀ од свих сума које се тога дана буду затекле у посебним калдрминским фондовима појединих општина, без обзира да ли су ови фондови ангажовани за раније одобрене радове, или нису.

Ако би због овог одбитка, сума у фонду које општине била недовољна за исплату ангажованих радова, разлика ће се исплатити из општег калдрминског фонда с тим, да се она има надокнадити доцније из редовних при-

хода посебног калдрминског фонда дотичне општине.

Исто тако у општи калдрмински фонд имају се одлуком Министра Финансија пренети сви неангажовани посебни калдрмински фондови оних општина у којима су царинарнице биле укинуте до дана ступања на снагу ове Уредбе.

Чл. 40. — На дан ступања на снагу ове Уредбе исплатиће се из општег калдрминског фонда сви зајмови закључени на подлози калдрминског фонда закључно до 1919. године по Закону о калдрмини, од 31. децембра, 1911. године.

Чл. 41. — До дана ступања на снагу ове Уредбе сви одобрени радови по досадашњим одредбама Закона о калдрмини од 31. децембра, 1911. године, имају се извршити и ликвидирати по досадашњим одредбама Закона о калдрмини.

Изузетно од одредаба става 4. чл. 17. ове Уредбе, а по одобрењу Министра Финансија, могу се признати и исплатити општинама трошкови предвиђени у чл. 10. тач. 1. в. ове Уредбе за већ свршене послове:

а) по поднетим предлозима општина до ступања на снагу ове Уредбе, по којима нису још одобрени радови; и

б) по одобреним и већ извршеним радовима на основу досадашњих одредаба Закона о калдрмини, ако су се општине обраћале за исплату тих трошкова пре ступања на снагу ове Уредбе.

Чл. 42. — Министар Финансија може из општег калдрмисаног фонда издавати помоћ за оправку путева, улица и пристанишне обале општинама у којима су биле укинуте царинарнице у току 1927. и 1928. године, па до ступања на снагу ове Уредбе. Ова помоћ издаваће се и општинама у којима су укинуте царинарнице до 1927. године, а на њихово место отворени одељци царинарница, па и ови укинати у току 1927. и 1928. године, а до ступања на снагу ове Уредбе.

Ова помоћ може се издавати општинама највише до суме која је на име калдрминских прихода прикупљена код укинуте царинарнице, односно одељка царинарнице дотичне општине а која се налазила у фонду царинарнице којој је општина по називу припадала, али само под условом :

а) ако означене општине до укидања њихових царинарница, односно одељака царинарница, нису могле искористити сав прикупљени приход; и

б) ако поднесу доказе да су путеви и улице, као и пристанишна обала, чије се оправке траже, заиста оштећени услед јаког саобраћаја робе ради увоза и извоза за време док је царинарница, односно одељак царинарнице, постојао у дотичној општини.

Исто тако Министар Финансија може из општег калдрминског фонда издавати помоћ у истом циљу и оним општинама у којима су се налазили, а и сада налазе одељци царинарница, чији је приход од калдрмине улазио у калдрмински фонд општина у којима су се налазиле њихове царинарнице. Ова помоћ

може се давати највише до 50% од суме колико је на име калдрмине прикупљено код одељака царинарнице таквих општина до дана ступања на снагу ове Уредбе, и то само за оправку путева, улица и пристанишне обале, за које се докаже да су заиста искварени услед јачег саобраћаја робе због увоза и извоза код ових одељака.

Ове помоћи могу се давати само оним општинама, које се за то буду обратиле најдаље у року од шест месеци од дана ступања на снагу ове Уредбе са представкама уз које морају, сем напред поменутих доказа, поднети и сва документа предвиђена у члану 18. ове Уредбе.

VII ЗАКЉУЧНЕ ОДРЕДБЕ.

Чл. 42.— Ова Уредба ступа на снагу на дан обнародовања у „Службеним Новинама“, кога да престају важити досадашње одредбе Закона о калдрмини, од 31. децембра 1911. године, и сви прописи који би јој били противни.

(Службене Новине Бр. 110. — XXXVII од 16. маја, 1928. год.)

5

ПРЕГЛЕД НОВИХ КЊИГА

1. ОД НУЛЕ ДО ЈЕДАН: БЕЛЕШКЕ О СТАРТАП КОМПАНИЈАМА
ИЛИ КАКО ГРАДИТИ БУДУЋНОСТ
Питер Тил
Београд: Лагуна, 2021.
2. КАРТА СОЛИ И ЗВЕЗДА
Зејн Цухадар
Београд: Лагуна, 2019.
3. НЕТИПИЧАН ТИП
Том Хенкс
Београд: Лагуна, 2019.
4. ТАЈНА НАПУШТЕНОГ ВРТА
Френсис Хоџсон Бернет
Београд: Лагуна, 2022.
5. ПОКОЈНИК ДРУГОГ РЕДА
Стефан Марковић
Београд: Лагуна, 2022.
6. КАКО РАЗГОВАРАМО 2: СТИЛОВИ ВРЕДНОСТИ
И РАЗВОЈ ЛИЧНОСТИ: ИЗДИФЕРЕНЦИРАНА ПСИХОЛОГИЈА
КОМУНИКАЦИЈЕ
Фридман Шулц фон Тун
Београд: Лагуна, 2020.
7. ЗАЈЕДНИЧКО РАЗМИШЉАЊЕ
Каролина Волф
Београд: Лагуна, 2022.
8. ЕУФОРИЈА: РОМАН О СИЛВИЈИ ПЛАТ
Елин Кулхед
Београд: Лагуна, 2022.
9. ЗАГОНЕТНА ПОТРАГА
Урош Петровић
Београд: Лагуна, 2022.
10. ПРИЈАТЕЉ ЈЕРМЕНИН
Андреј Макин
Београд: Лагуна, 2022.
11. СРЦЕ ТАМЕ
Џозеф Конрад
Београд: Лагуна, 2022.

12. ФРИЦ И ДОБРИЛА
Срђан Ваљаревић
Београд: Лагуна, 2022.
13. ДЕЧАК КОЈИ ЈЕ ВОЛЕО ЈЕЛЕНЕ
Самуел Бјерк
Београд: Лагуна, 2022.
14. ДРИПАЧКА РАПСОДИЈА
Александар Билановић
Београд: Лагуна, 2022.
15. СТАКЛЕНА ДЕВИЦА
Кетрин Куксон
Београд: Лагуна, 2022.
16. ВРЕДНЕ СТВАРИ
Џенел Браун
Београд: Лагуна, 2022.
17. ПОСЛЕДЊА КЊИЖАРА У ЛОНДОНУ
Мадлин Мартин
Београд: Лагуна, 2022.
18. СМРТ У ПОНТ АВЕНУ: СЛУЧАЈ КОМЕСАРА ДИПЕНА
Жан-Лик Баналек
Београд: Лагуна, 2022.
19. ЛЕКЦИЈЕ ИЗ ХЕМИЈЕ
Бони Гармус
Београд: Лагуна, 2022.
20. МЛАДИ ГОСПОДИН ЏОРЏИ
Берил Бејнбриџ
Београд: Лагуна, 2022.
21. МАПА ОПРОШТАЈА
Синиша Соћанин
Београд: Лагуна, 2022.
22. ОВО НИКО НЕ ПОМИЊЕ
Патриша Локвуд
Београд: Лагуна, 2022.

23. МАЛА ПРОДАВНИЦА ОТРОВА
Сара Пенер
Београд: Лагуна, 2022.
24. ЛЕДИ КЛЕМЕНТИНА
Мари Бенедикт
Београд: Лагуна, 2022.
25. СИРЕНА СА ЦРНЕ КОНЧЕ
Моник Рофи
Београд: Лагуна, 2022.
26. АНЂЕЛИН ПЕПЕО
Френк Мекорт
Београд: Лагуна, 2022.
27. НЕБЕСКА ДВОРИШТА: ЖИВЕ СЛИКЕ
Григорије Дурић
Београд: Лагуна, 2022.
28. ПРИВРЖЕНОСТ
Драго Кекановић
Београд: Лагуна, 2022.
29. ЖЕНЕ КОЈЕ КУПУЈУ ЦВЕЋЕ
Ванеса Монфорт
Београд: Лагуна, 2022.
30. СРЕЋА ЈЕ ПИТИ ЧАЈ С ТОБОМ
Мамен Санчес
Београд: Лагуна, 2022.
31. РАТ СВЕТОВА
Херберт Џорџ Велс
Београд: Лагуна, 2022.
32. ЕН ВЕРОНИКА
Херберт Џорџ Велс
Београд: Лагуна, 2022.
33. ГРАД КАО АЛИС
Невил Шут
Београд: Лагуна, 2022.
34. ОСВЕТНИЦЕ

Светлана Слапшак
Београд: Лагуна, 2022.

35. НЕ ЛАЖЕМ, ТИТА МИ
Ферида Дураковић
Београд: Лагуна, 2022.
36. АЈФЕЛ
Никола д'Естјен д'Орв
Београд: Лагуна, 2022.
37. ТРИ СЕСТРЕ
Хедер Морис
Београд: Лагуна, 2022.
38. ГЛЕДАЈ ЈЕ КАКО ПАДА
Ерин Кели
Београд: Лагуна, 2022.
39. ДОВОЉНО ХЛАДНО ЗА СНЕГ
Џесика Ау
Београд: Лагуна, 2022.
40. 9. НОВЕМБАР
Колин Хувер
Београд: Лагуна, 2022.
41. ЕУМЕНИДЕ. ДЕО 1
Џонатан Лител
Београд: Лагуна, 2022.
42. ЕУМЕНИДЕ. ДЕО 2
Џонатан Лител
Београд: Лагуна, 2022.
43. МИРНО СПАВАЈ
Андеш Руслунд
Београд: Лагуна, 2022.
44. СЕДАМ ДАНА У ЈУНУ
Тија Вилијамс
Београд: Лагуна, 2022.
45. ОСТРВО НЕСТАЛОГ ДРВЕЋА
Елиф Шафак

Београд: Лагуна, 2022.

46. МОЈА ЛЈУБАВ НИКОЛА ТЕСЛА:
ПРИЧА О КЕТРИН МЕКМЕХОН ЏОНСОН
Ана Атанасковић
Београд: Лагуна, 2022.
47. КАО ПЕРО НА ВЕТРУ
Софија Лундберј
Београд: Лагуна, 2022.
48. НАДА НОВОГ ЈУТРА
Кетрин Хајни
Београд: Лагуна, 2022.
49. ПРАТИМ ТЕ
Питер Џејмс
Београд: Лагуна, 2022.
50. МАЛА КЊИЖАРА НА ОБАЛИ
Џени Колган
Београд: Лагуна, 2022.
51. ПАПИРНА ПАЛАТА
Миранда Каули Хелер
Београд: Лагуна, 2022.
52. КРАДЉИВИЦА ВОЋА ИЛИ ЈЕДНОСТАВНО ПУТОВАЊЕ
У УНУТРАШЊОСТ ЗЕМЉЕ
Петер Хандке
Београд: Лагуна, 2022.
53. ПОСЛЕДЊИ ПРЕЖИВЕЛИ
Тес Геритсен
Београд: Лагуна, 2022.
54. БИБЛИОТЕКАРКА ИЗ КЕНТАКИЈА
Ким Мишел Ричардсон
Београд: Лагуна, 2022.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

1. Пабло Сервињ, Рафаел Стивенс: **КАКО СЕ СВЕ МОЖЕ УРУШИТИ. МАЛИ ПРИРУЧНИК КОЛАПСОЛОГИЈЕ ЗА САДАШЊЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ** / Београд: Фабрика књига, 2021.

Преузето са сајта:

<https://www.fabrikaknjiga.co.rs/kako-se-sve-moze-urusiti-mali-prirucnik-kolapsologije-za-sadasnje-generacije/>

„Није реч о крају света, ни о апокалипси. Не ради се ни о обичној кризи која нас не дотиче, ни о специфичним катастрофама као што су цунами или терористички напад, које се забораве после неколико месеци. Урушавање је *процес у коме законом овлашћене институције не могу [по разумној цени] снабдети већину популације основним потрепштинама (водом, храном, пребивалиштем, одећом, енергијом итд.)*. Ради се, дакле, о неповратном процесу широких размера као што је крај света, само што ово није крај! [...]

Књига коју држите у рукама није настала с намером да изазове страх. Ми се не бавимо ни миленаристичком есхатологијом ни могућим астрофизичким и тектонским појавама које би могле покренути масовно изумирање врста какво је Земља искусила пре 65 милиона година. Ова књига, уз то, није песимистична, не недостаје јој вера у будућност, али није ни *позитивна*: не минимализира проблем откривајући *решења*. Ово је књига која покушава да трезвено истакне чињенице, да постави важна питања и да сакупи алате који омогућавају другачије разумевање теме од оног приказаног у холивудским филмовима, мајанским календарима или *техно блаженству*.”

Пабло Сервињ, Рафаел Стивенс

Пабло Сервињ је инжењер пољопривреде. Пошто је докторирао, напустио је свет академије и укључио се у еколошки транзициони покрет. Занимају га урбана пољопривреда и одржива, самодоволна пољопривреда, те еколошка питања у вези с тим. Пише и држи предавања о томе како се све може урушити и шта у вези с тим може и треба да се уради. Са Рафаелом Стивенсом утемељио је колапсологију.

Рафаел Стивенс је један од оснивача агенције *Greenloop* (која се бави одрживим развојем и отпорношћу социо-еколошких система). Од 2015. је истраживач у Институту Моментум, у Паризу.

2. Марион Вудман: **СВЕСНА ЖЕНСКОСТ: РАЗГОВОРИ С МАРИОН ВУДМАН** / Београд: Федон, 2022.

Преузето са сајта:

<https://www.ekspres.net/scena/svesna-zenskost-vazna-knjiga-jungove-sledbenice-2>

Свесна женскост – важна књига Јунгове следбенице

Терка протестантског свештеника, рођена 1928. у Онтарију, у Канади, као најстарија од троје деце, у детињству се у нетакнутој природи играла са браћом, импровизујући са њима маштовите позоришне представе.

Један од њих завршио је као Јунгов аналитичар, а други као глумац, на зауман начин бирајући занимања којима ће се њихова старија сестра бавити.

Млада Вудманова пратила је оца док је сахрањивао и венчавао своју паству, трудећи се да функционише онако како се свиђа другима, тражећи свој центар изван себе, у спољашњем свету, што је било погубно за њу.

Представница аналитичке психологије и Јунгова следбеница постала је не у младости, и не очекивано, већ у зрелом добу, након дипломе књижевности коју је стекла на Универзитету Западног Онтарија где је упознала свог супруга Роса Вудмана, са којим је остала до смрти, и након двадесетједногодишње плодне професорске каријере у средњој школи.

У издавачкој кући „Федон” од 2010. до 2022. преведене су четири битне књиге Марион Вудман, славне представнице аналитичке психологије и Јунгове следбенице: *Порок савршености*, *Напуштајући очеву кућу*, *Трудна девица* и *Свесна женскост*. У потоњој, коју овом приликом представљамо, у питању су разговори вођени с њом у периоду од 1985. до 1992. године, у њеном професионално најплоднијем периоду живота.

Како сама Марион Вудман каже, све док је велики адолесцент живео у њој она је волела своје ученике, посао ју је испуњавао, а велики драмски пројекат који је остваривала са својим ђацима из године у годину био је средиште и круна њеног педагошког рада. Ипак, постојао је један недовољно инкарнирани проблем – њена анорексија, која потиче још из њеног раног адолесцентног периода. Чинило се да је неискорењива.

Жудела је да отпутује, пронађе учитеља, исцелитеља. Да уз његово вођство уђе у *Сенку*, *Таму*, *Рану*. И прође кроз лавиринте дугогодишње патње и слабости. На путу ка себи, највећи непријатељ била јој је сопствена психа, его, свесни део који је покушао да забашури нужност промене, неопходност отказа. Када је покушала да се понаша ритуално, задржавајући посао, тело јој је отказало, физиолошки је доживела колапс и завршила је у болници.

Ова велика жена, након својих болничких дана, у трагању за својом сврхом, излечењем душе и исцрпљујуће борбе коју је водила са својом анорексијом, мрачним самоубилачким поривом, предузела је пут у Индију, али је њено спиритуално путовање било бесплодно. Иако без задовољавајућег

одговора, пут ју је одвео у Велику Британију, где постаје пацијент Е. А. Бенета, тада највећег живог практиканта Јунговог метода.

На завршетку свог спиритуалног путошества, ова Канађанка, која је пре него што је почела да живи у свету архетипова становала у долини митова, који су били у синхронизитету, постала је у својим зрелим данима ревносна студенткиња Циришке школе на Институту К. Г. Јунг, где није добила само диплому аналитичара већ је и докторирала.

Прву књигу из аналитичке психологије објавила је у 54. години, кад њена интернационална каријера јунгисте, радионичара и предавача широм света почиње.

Архетипови, симболи-метафоре, тумачење снова, креација, експресија, ритуали, игра, јединство саме и психе, соматска психологија, мушка и женска женскост, адикције, зависности и како их излечити, храна као мајка, њено одбацавање у анорексији и булимији, појмови су које је Вудманова користила у својој катарзичној анализи. Дајући нам лек – наду.

3. Шерко Фатах: **У ПОГРАНИЧНОЈ ЗОНИ** / Београд: Фабрика књига, 2021.

Преузето са сајта:

<https://www.fabrikaknjiga.co.rs/u-pogranicnoj-zoni/>

Негде у крају који је слепа мрља велике политике, у заветрини ратова и у мртвом мору диктатуре, један кријумчар разрадио је рафиниран систем преживљавања. Минско поље кроз које пролази док преноси робу он учи и памти са сликарским осећајем за детаље, уздајући се у заштиту коју му пружају његова безначајност и сигурна рука. Но, та безазлена рутина полузакоња драматично се прекида синовљевим нестанком.

Фатах у овом роману само наизглед прича о прототипима: временске и просторне координате су тек наговештене, градови и места немају називе и ликови немају имена, али у пограничној зони и њеној немогућој свакодневици живе људи с личним, немогућим судбинама, а не репрезентанти живота у државама које су имплодирале и у којима једино супарничке тајне службе гарантују друштвену динамику.

Шерко Фатах (1964) ступио је на немачку књижевну сцену злослутне 2001. године романом *У пограничној зони*, који је, инспирисан очевим причама о животу на северу Ирака, писао крајем ништа мање злослутних деведесетих. Но, и овај и каснији Фатахови романи (*Дони*, 2002; *Ујка*, 2004; *Тамни брод*, 2008; *Бела земља*, 2011; *Последње место*, 2014; *Црни септембар*, 2019) све су само не пука фикционализација вечито лоших вести с телевизије. Фатах не упада у замку коју му поставља његово мешовито порекло и не узима на себе задатак да заинтересованим посматрачима с друге стране стакла објасни

прилике на егзотичном терену: он је приповедач сведеног израза, с даром да уочи апсурде живота на маргини светске политике и с наклоношћу према

фигурама које се не мире са судбином, колико год побуна против ње била безизгледна.

4. Ирена Ристић: **МАЛА ВРАТА: О ЗАЈЕДНИЧКОМ И ПУТЕВИМА РАДИКАЛНЕ ИМАГИНАЦИЈЕ** / Београд: Геопоетика издаваштво, 2021.

Преузето са сајта:

<https://www.geopoetika.com/o-knjizi/1769/mala-vrata>

Чин први. Обично тако почињу позоришне представе које нас уводе у неки нови, најчешће имагинарни свет. Затим се прича развија кроз чинове и преплиће се са нашим животима и нашим светом. Уметност у чиновима и уметност наших живота увек се преклапају и претапају чак и када аутори имају само уметничке аспирације. У том контексту друштвено ангажоване праксе посебно су важан део нашег живота. Оне не желе да комуницирају са животом преко четвртог зида, већ руше она пословична три зида. Оне дрско прелазе границе уметничког деловања и постају део друштвених гигања, подела и тензија на различите контроверзне, али узбудљиве начине. Ако вас занимају тајне моћи друштвено ангажоване уметности, уђите на мала врата и ангажујте се на променама које вам значе. Ово је књига за вас. Боље да је прочитате ви, него они који желе да промене свет на начин који вама не одговара.

Др Александар Бауцал

5. Андреј Блатник: **УГРИЗИ** / Београд: Геопоетика издаваштво, 2021.

Преузето са сајта:

<https://geopoetika.com/o-knjizi/1772/ugrizi>

Кратке приче Андреја Блатника – врсног мајстора овог жанра – под микроскоп стављају судбинске тренутке који разнолике протагонисте држе у процепу. Хоће ли хирурзи спасти могућег убицу свог колеге, који снајпериста ће погодити мету први, докле сеже додир испод стола? Учинити нешто или ништа, и једно и друго подједнако је немогуће. Одговорност је утолико већа што једна једина одлука може имати неочекиване последице не само за појединца него и за цео свет и историју, све до последњег преживелог човека, који се, можда, још заслепљује вером да је све било плод пуке случајности.

„Реч је о скицама и крокијима, који (...) настоје да ухвате тренутке рањивости света, кад се чини да су у будућности све могућности отворене. (...)“

Наставак у којем бисмо са извесношћу могли да размишљамо о резултату, наравно, изостаје, крајеви су углавном отворени. (...) Оно што је у *Угризима* ново (у поређењу с претходним књигама Блатникове кратке прозе) јесте, пре свега, космополитска димензија, приповедни простор се шири у оној мери у којој га глобализација сужава. (...) Ако је сваки могући пут идентичан другом, то свакако узрокује тескобу одлучивања и свест о апсурдности одлука; прегршт је кратких прича које протагонисте из сигурних и присних ентеријера, провизорних уточишта вечних путника, бацају у ноћ, у несигурност, у ходочашће до идућег упоришта.”

Матеј Богатај

6. Ерленд Лу: **ПАКАО** / Beograd: Геопетика издаваштво, 2022.

Преузето са сајта:

<https://www.glassrpske.com/cir/kultura/knjizevnost/roman-pakao-erlenda-lua-objavljen-na-srpskom-jeziku-humor-i-apsurd-u-srcu-tame/399632>

Радња најновијег Луовог романа прати тек разведену Ракел која се преселила у малу кућу с баштом. Дјеца бораве код ње сваке друге седмице те она има много слободног времена.

– И баш од те досаде једног дана одлучи да среди башту зарђалим ашовом који је нашла у шупи, а онда, пронађе врата и степенице које је одведу право у туристичку посету паклу, и то с најповољнијом улазницом за десетодневни обилазак. Изненадно откриће претвориће се у неочекивану авантуру која ће јој потпуно променити живот – стоји у опису романа.

Ово дјело, изворно објављено 2019. године, на српски језик превео је Радош Косовић који је на српски превео и Луова дјела као што су *Крај нама познатог света*, *Попис*, *Фвонк*, *Прохујало са женом* и *Животиње у Африци*.

– У Луовом стилу, путовање у срце таме врца од апсурдности и црног хумора. Духовит, прецизније, сатиричан, наивно детињаст, а мудар, Лу се разрачунава са стереотипима и људским слабостима. Контрадикторно, а опет тако луовски – написао је још један роман у којем је непосредан, директан, довољно храбар да се поиграва са оним с чим се не игра, а и алегоричан, пун симбола и скривених порука. Стога, можда се овај невелики роман и не сме читати само једном – саопштила је издавачка кућа „Геопетика” о роману *Пакао*.

Стејн Рој из „Адресеависена” ово дјело описује као апсурдан роман, са изненађујућим крајем, док Герд Елин Става Сандве за „Дагсависен” наводи да је нови Луов роман, прије свега, забаван.

– Нови роман Ерленда Луа је забаван, али и изненађујуће инспиративан. Језик подржава хумор. Изреке, Данте и библијски стихови смењују се с модерним терапеутским језиком. Наивни тон ће Луови читаоци свакако препознати. Ерленд Лу је написао топлу књигу. Не само зато што се одиграва у паклу – стоји у критици за „Дагсависен”.

Глас Српске

7. Итан Хок: **СВЕТЛИ ТРАЧАК ТАМЕ** / Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.

Преузето са сајта:

<https://geopoetika.com/o-knjizi/1774/svetli-tracak-tame>

Узбудљива прича о младом глумцу који дебитује на Бродвеју у Шекспировом Хенрију Четвртом, док му истовремено брак доживљава крах – ово је очаравајућа књига о уметности и љубави, о слави и љубавним јадима, из пера најпре познатог глумца, а потом писца и редитеља. Инспиративно промишљање света славе и познатих, као и спасоносне, исцелитељске моћи коју носи уметност, једак и сиров, *Светли трачак таме* је роман о сраму, лепоти, вери; прича о празнини која остаје после разочарања и развода; проницљиво размишљање о томе шта значи бити отац и мушкарац; роман прожет гневом и сексом, жудњом и очајем и страствена ода свету позоришта.

Светли трачак таме представља врхунац Хоковог списатељског дара.

„Проницљиво и са жаром истражује изазове глуме и заблуде мужевности... дело глумца који нам даје увид у све аспекте професије... Хок бриљантно приказује тишину гледалишта, узбуђења извођења пред публиком, магични осећај изведбе како се одвија кроз време. Написао је сугестиван, мудар и искрен роман... прича са много наде... Браво!”

Рон Чарлс, *Washington Post*

„Роман Итана Хока *Светли трачак таме* романтична је ода позоришту. Његов нови роман је и молитва за позорницу и подсетник на лековиту моћ извођења.”

The Austin Chronicle

8. Орхан Памук: **НОЋИ КУГЕ** / Београд: Геопоетика издаваштво, 2022.

Преузето са сајта:

<https://geopoetika.com/o-knjizi/1785/noci-kuge>

Дуго очекивани роман Орхана Памука, дело које је писао пуних пет година, доноси живу панорамску слику последњих дана Османског царства: од страха пред смрћу до противљења здравственом закључавању, од текијских шејхова до грчких националиста, од ходочасничких бродова до побуна против карантина, али који поново разматра и темељна питања живота, смрти и љубави.

Када је у пролеће 1901. године избила епидемија куге на острву Мингер – у 29. провинцији Османског царства – султан Абдулхамид шаље на острво најпре главног здравственог инспектора Бонковски-пашу, а за њим и младог и успешног доктора Нурија, да зауставе епидемију. Падишах је управо оженио овог младог лекара султанијом Пакизе, ћерком султана Мурата V, свог старијег брата којег је држао заточеног у палати. Султанија прати супруга на том путовању. А на острву су млади националиста, османски официр, управник провинције и фаталне острвљанке. Роман *Ноћи куге* је прича о борби тих људи са поштовањем карантинске забране, са кугом, са традицијом острва и напослетку – једних са другима и смртним претњама, као и о њиховим љубавима.

„Најважнија специфичност *Ноћи куге* јесте успешно прожимање историје и фикције, што читаоцу отежава да појми где престаје стварно, а где почиње фиктивно.”

Менсур Акгун

„Памук је у роман уткао историју и политику, додавши им нешто ироније и пародије. *Ноћи куге* су очаравајући и у исти мах вишеслојан роман. Не могу рећи да је најбољи у његовој каријери, али лако могу да кажем да је најбољи роман који је написао након што је добио Нобелову награду.”

А. Omer Turkeş, Hürriyet

„Памук је од оних ретких писаца који пишу своје најбоље књиге после добијања Нобелове награде.”

Independent, Енглеска

6

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА

**ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА У БИБЛИОТЕЦИ УПРАВЕ
ЗА ЈАНУАР 2024. ГОДИНЕ**

1. УРОШ НЕЈАКИ И ТАЈНА ИЗГУБЉЕНЕ ПРИНЦЕЗЕ
Слободан Станишић
Београд: Вулкан издаваштво, 2016.
2. ОБИТЕЉ
Захар Прилепин
Београд: Самиздат, 2018.
3. ЕПИДЕМИЈА ПОПУСТЉИВОГ ВАСПИТАЊА
Роберт Шо; Стефани Вуд
Београд: Психополис институт, 2012.
4. РОМАН О МИЛОШУ ОБИЛИЋУ
Александар Тешић
Београд: Porta Libris, 2009.
5. ПОВЕСТ О ТУРСКОМ ОСВАЈАЊУ ЦАРИГРАДА 1453. ГОДИНЕ
Нестор Искандер
Лозница: Карпос, 2020.
6. ДА ЈЕ БОЉЕ, НЕ БИ ВАЉАЛО
Бојан Љубеновић
Београд: Лагуна, 2021.
7. МИСТЕРИЈЕ
Кнут Хамсун
Београд: ЛОМ, 2017.
8. ДАНИ СЛАВЕ И ОЧАЈА
Ерик Ларсон
Београд: Лагуна, 2022.
9. ПОБЕДНИЦИ
Фредрик Бакман
Београд: Лагуна, 2022.
10. РУДНИК
Миодраг Мајић
Београд: Вулкан издаваштво, 2023.

Главни и одговорни уредник: Смиља Богдановић, начелник Одељења
(smilja.bogdanovic@uzzpro.gov.rs)

Технички уредници: Јелена Васиљевић, организатор пријема и евиденције
захтева корисника
Јелена Катана, документалиста за електронске каталоге
и библиотечку базу података

Сарадници: Смиљана Павков, документалиста система базе података
Иван Комаров, документалиста за електронске каталоге
и библиотечку базу података
Лепосава Милановић, документалиста за израду документационог
фонда
Гордан Горуновић, оператер за системе базе података
Радмила Тубин Михајловић, организатор пријема и евиденције
захтева корисника
Дејан Станојловић, оператер припреме података

Лектор: Смиља Богдановић
Коректор: Јелена Васиљевић

Компјутерска обрада: Одељење за информационо-документационе и библиотечке
послове

Техничка подршка: Радинка Мићовић, програмер софтверских решења

ШТАМПА: УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
Београд, Немањина 22–26